Anul IV. Nrul 25 | Preţul unui exemplar 3 Lei | Timişoara, 22 Iunie 1930

Svastica Banatului

ORGAN SAPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub presidenţia D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . . „ 300 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari | America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

VAMPIRII.

O veste tristă ne ajunge din Orşova: fruntaşul român din comuna Plavişeviţa, dl. Marcu Mita, proprietar a cca 80 jugăre pământ, o avere în valoare de jumătate milion lei, a ajuns să i-se vândă întreaga avere la licitaţie, pe un preţ de 22.900 lei, pentru o datorie de 180.000 lei, ce a avut la bănci.

Nenorocirea bietului român din Clisura Dunării este semnalul pericolului, ce ameninţă pe toţi agricultorii, cari — în momente de mare nevoie, — au alergat la băncile parasitare după împrumuturi cu procente mari.

Dl. Marcu din Plavişeviţa, pe care tot jurul l-a stimat, a ajuns muncitor manual, la industria petroliferă, din Moreni, unde a plecat după pâine, ca să nu piară de foame.

Vampirii bestiali, ascunşi după ghişeele băncilor speculante îşi freacă mânile de bucurie, că au putut cumpăra o avere de ½ milion, pe un preţ ridicol, de 23.000 lei. Admirabilă afacere, pentru aceste mâni setoase şi după ultimul strop de sânge ce mai curge în trupul bietului român muncitor.

Avem o lege foarte aspră contra speculei, dar ce folos de ea, când nimeni nu o aplică.

Ce folos de momârlanii deputaţi şi senatori, aleşi de popor, ca să doarmă în pace şi onor pe fotoliile din Parlament şi Senat, unde nu au curajul să vorbească un singur cuvânt, dar încasează cu cea mai mare punctualitate diurna de 1000 lei, la zi.

Ei dorm în linişte şi averile ţăranilor — talpa ţării — se topeşte mereu, mereu. Nenumărate şi în tot locul se ivesc cazuri ca acela al lui Marcu de lângă Orşova, dar nimeni din politicianii „partidelor“, nu se mişcă.

Pe semne şi ei aşteaptă să le cadă vre-o moşioară mai frumuşică, pe un preţ de 20.000 lei, în mână, la licitaţie.

Vampirii mişună pretutindeni, iar hienele flămânde pândesc din umbră.

De aceea Tu plugar creştin, seara când te rogi la Dumnezeu, nu uita să adaugi la capătul Rugăciunei Tale şi următoarele cuvinte:

Blăstămaţi să fie aceia cari ne-au adus în sărăcie. Să piară neamul lor, cum piere fumul în vânt şi să se topească în iad, cum se topeşte ceara în faţa focului. Aşa să piară şi să se topească toţi vrăjmaşii neamului românesc şi toţi servitorii vrăjmaşilor noştri. Amin.

Dacă toţi fraţii români îşi vor face datoria zilnică de a se ruga lui Dumnezeu şi să pronunţe blestemul sângelui românesc, atunci bunul Dumnezeu ne va ajuta să scăpăm de toţi vampirii setoşi după sângele nostru scump şi ne va repune în posesiunea faptică a moştenirii noastre strămoşeşti, care se chiamă România mare şi unde trebue să fim singuri stăpâni.

Blăstămaţi zilnic în rugăciunile voastre pe toţi vânzătorii de neam, pe toţi nemernicii şi veţi vedea, cum în scurt timp se stinge şi dispare unul câte unul şi se realizează marele blăstăm rostit de preoţi, la Inviere, în numele lui Hristos, Dumnezeul nostru.

Adă Doamne pe A, C. Cuza la putere, ca să facă ordine şi dreptate bietului român. El este ultima speranţă a neamului.

A. Ţieranu.

Pupăză pe colac,
sau: Sever Bocu pretutindeni.

Maniacii, adecă aderenţii d-lui Maniu, se supără foc, când aducem vre-o critică şefului lor local, Sever Bocu, şi ne numesc de prea „pătimaşi“ în politică.

Ori ce adevăr vom grăi noi, fie el cât de clar, ca soarele, dacă nu e pe placul slugilor lui Bocu, el nu este adevăr şi nu există pentru dânşii.

Astfel de oameni ne numesc pe noi de „pătimaşi“.

In împăienjeniţii ochi a flămânzilor încă nesăturaţi, din partidul d-lui Maniu, Sever Bocu apare ca ceva impozant şi admirabil. Il tămâiază din toate părţile, pentrucă a aflat calea miraculoasă pe care s-a putut înălţa până acolo unde stă astăzi, fără muncă, fără pricepere şi fără jertfe. Similis simile gaudet: egal la egal se bucură! Toţi vreau să-l ajungă pe Bocu.

Ori cât de pătimaşi ne cred adversarii noştri, — tot ce am spus a fost purul adevăr. Evident este, că în ochii „partidelor“, a spune adevărul înseamnă a fi cuprins de „o patimă urâtă“. Minciuna, calomnia şi demagogia formează cea mai înaltă vitute civică, în „partide“. Cu un astfel de cântar se constată „greutatea politică“ a conspiratirilor din cluburile lor.

Crescuţi în acest spirit, oamenii partidelor. nu mai pot vedea lucrurile în adevărata lor lumină: ce este alb, ei văd de negru, pentrucă aşa zice „şeful“. Deci nu este nici o mirare, că aderenţii cluburilor, s-au transformat în fantome ambulante, în somnanbuli inconştienţi, în papagai, ce vorbesc mereu, fără a înţelege ce spun.

Ei se luptă în întunerec şi atacă pe la spate.

Şi cel mai hotărât şi cinstit om, când se înscrie în partide, devine şovăelnic, laş şi mincinos, pentrucă aşa îi place „şefului“, — iar ceea ce se numeşte de „disciplină“ în partide, nu este altceva, ca o răpire a tuturor calităţilor bune din om, anularea individualismului înăscut, a trecutului întreg, a studiilor şi a calităţilor superioare, o subordonare nedemnă de sclav faţă de „şef“, fie el cât de ramolit sau imbecil, — plus o cointeresare personală la toate actele de jaf asupra bunului public sau particular, fără a cârti un singur cuvânt.

Cât de mult compătimim noi pe aceşti scali ai partidelor!

In cele două zile de Rusalii, jidanii timişoreni au aranjat o serbare în „Luna-Parc“ din venitul cărei să se ajutoare *jidanii din Palestina*.

Azi, când întrarea jidanilor în Palestina este oprită, azi. află de bine harhării timişoreni să adune bani pentru un neam străin dintr'o ţară străină, de care nu ne leagă nici un interes comun. Cine trimite banii şi cine garantează, că aceştia se vor folosi pentru scopul arătat? Sau, se vor da scurt şi simplu pentru închirierea vre-unui politician oarecare?

Jidanii de aici nu sunt cetăţeni credincioşi ai României, pentrucă de când există jidan pe lume, el încă n-a servit desinteresat ţara care îl adăposteşte. România este pentru dânşii o vacă de muls, pe spatele cărei se îmbogăţesc fără muncă. Ei sunt cetăţeni alor două state, ceeace arată că nu sunt nici un fel de cetăţeni. Singura lor „patrie“ este buzunarul plin, iar unicul scop vital le este: aurul, Mamona, d-zeul jidovesc cel nou (cel vechi era „şaddai“, satana)

Faţă de aceşti vagabonzi internaţionali, cari descompun statele creştine, prin anarhizarea popoarelor arice, guvernele nu au luat nici o măsură de apărare, din contră, i-au ajutat în tot felul, în paguba poporului dominant.

Serbările din „Luna-Parc“ au fost patronate de Sever Bocu, ceeace jidanii au publicat cu litere mari pe miile de afişe răspândite aici.

Astfel Sever Bocu ajunge *jidan de onoare al havrei timişorene.*

Bravo Bocu! Iată adevăratul rod al politicei tale!

Bocu, care a promis industriaşilor minoritari, că va iniţia o mişcare similară celei cu „tulipanul“ (insigna şovinismului maghiar) şi a dat afară deputaţia meseriaşilor şi comercianţilor români, bruscându-i într-un mod nemeritat, care patronează interesele jidanilor cotropitori în Palestina. Acel Bocu, nu se interesează de soartea bieţilor colonişti şi ţărani români, a căror avere a ajuns la licitaţie, graţie speculei barbare a băncilor jidoveşti şi jidovite, conduse de aceia, cari şi-au petrecut în „Luna-Parc“ sub patronajul lui Bocu.

Iată un nou adevăr pe care-l spunem şi aşteptăm, că „savanţii“ cluburilor politice să ne spună din nou, că „prea suntem pătimaşi“.

Bocu, să le fie de bine!

A. Ţieranu.

Constituirea „Tineretului L. A. N. C.“ în comuna Secusigiu.

In ziua de 15 Iunie 1930 s'a constituit în comuna Secusigiu, din judeţul Timiş-Torontal, „Tineretul L. A. N. C.“

Dl. Dimitrie Dimitrieviciu, arată scopul şi rolul naţional al organizaţiei „L. A. N. C.“ cetind statutul acestei grupări politice adevărat româneşti şi creştine. Procedează apoi la luarea jurământului dela membrii cari aderă la cuzism.

Comitetul de conducere se contitue în felul următor:

Preşedinte: Dimitrie Dimitrieviciu.

Vicepreşedinte: Ioan Bălan,

Secretar: Ioan Moşescu,

Casier: Ciucur Dimitrie,

Stegar: Dimitrie Căcea.

Membrii în comitet: Ioan Barbu, Traian Ionescu, Ştefan Meilă, şi Ioan Albota. Membrii activi: Samoil Barbosu, Andrei Barbosu, Petru Moşescu, Dimitrie Giulvezan, şi Petru Ruianu.

Felicităm noua organizaţie a „L. A. N. C.“ şi îi dorim viaţă lungă şi fericită, ca să-şi ajungă scopul pentru care a pornit la luptă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IN ATENȚIUNEA D-LUI MINISTRU DE FINANȚE.

Cum își bat joc de noi jidovii.

Voi povesti un caz din cele multe, ce se petrec la noi în țară,

In comuna *Vulcan* din județul Hunedoara există un cârciumar jidan cu numele *Schmilovics*. Acest ticălos a fost prins cu spirt de contrabandă, în trei rânduri și a fost condamnat definitiv cu 600.000 Lei amendă. Ultima captură de spirt se găsește sigilată și azi, la primăria comunei Vulcan în cantitate de circa 22 hectolitri. De aproape doi ani este capturat acest spirt și tot nu s'a luat vre-o măsură de lichidare a numitei afaceri. Se presupune că actele de confiscare au dispărut, iar spirtul zace uitat în pivnița primăriei.

In urma contrabandelor numite, i s'a detras lui *Schmilovics* brevetul de beuturi, în două rânduri. S'a ținut o anchetă de Insp. financiar *Romulus Țăranu* din Ministerul de Finanțe. Destul și bine că anchetele ținute dovedeau vinovăția jidanului, iar brevetul se ridica; cât timp din Minister veneau ordine telegrafice, care dispuneau libera funcționare a brevetului.

Controlorul financiar *Simion David* un om corect și cu credință față de stat, a raportat superiorilor întreaga afacere a iudei numită *Schmilovics* și n'a propus o nouă acordare de brevet. Urmarea a fost — luați bine seama iubiți cititori — că în zilele trecute controlorul financiar *Simion David*, a fost suspendat din post — desigur în urma intervenției perciunatului contrabandist de spirt numit *Schmilovics*. S'a mai auzit, că jidovimea din Vulcan a hotărât în sinagogă, scoaterea din post și distrugerea materială și morală a controlorului *Simion David*.

Domnule Ministru de finanțe aveți D-voastră cunoștință ce se petrece în Ministerul de finanțe?

Dacă cunoașteți activitatea ministerului ce conduceți, cum se esplică faptul că cca. 2200 lit. de spirt stau confiscate la primăria Vulcan, de aproape doi ani fără să dispuneți în cauză?

Cum se explică faptul, că deși brevetul jidanului *Schmilovics* fiind detras în urma transgresiunilor și fărădelegilor săvârșite de titularul lui, totuși ordinele telegrafice venite din minister autorizau funcționarea brevetului cu pricina?

Cum se explică faptul, că nu se văd încă resultatele anchetei făcute de Dl Inspector *Romulus Țăranu*? Și în fine cum se explică faptul că Dl controlor fiscal *Simion David*, fără știrea Administrației Financiare din Deva și fără cercetare disciplinară a fost suspendat?

Voim un răspuns precis și prompt D-le Ministru de finanțe pentru ca să știm, sunteți D-stră titularul ministerului finanțelor, sau jidanul *Schmilovics* din Vulcan, prin interpușii lui?

Iubiți cititori, până la primirea răspunsului D-lui Min. finanțe luați cunoștință de puterea jidanilor.

Cronicar.

Un glas din Bucovina.

Nouri negri de lăcuste cotropitoare și blestemate de Dumnezeu, s'au năpustit dela războiul mondial încoace asupra țării noastre; sugându-i și rozându-i vlaga și puterea, sângele și bogăția — cu o sete și furie nemaipomenită.

Aceste lăcuste sunt Jidanii, mâncătorii de sânge și muncă creștinească.

Indată ce au năvălit la noi, în țară, fugăriți din alte părți ale lumii, au și pus ochii pe ea și le-a plăcut foarte, foarte mult — și îmbrățișând-o cu o astfel de dragoste precum îmbrățișează paianjenul musca (gâza), i-au depus o caldă și dulce sărutare de Iudă, pe fața ei.

Intocmai ca Iuda, care înainte de a-l vinde pe Domnul Hristos, l-a sărutat, ca să creadă că-l iubește.

Au sărutat țara, numai ca să-i primească la sânul ei, neștiind că primește pe un șarpe, care de câte ori o mușcă de atâtea ori sloboade venin, otravă în trupul ei; slăbindu-i puterea și scurtându-i zilele, ca să nu mai trăiască.

Azi — când Jidanii au prins rădăcini mari și tari în țara noaștră, ei n'au frică și nici o grijă.

Dumneavoastră toți aproape cred că știți și ați simțit în inimile DVoastre, cu câtă nerăbdare ați așteptat să treacă războiul care a sguduit și clătinat toată lumea din temelie.

DVoastre ați crezut, după cum am crezut toți Românii: că războiul s'a sfârșit și România a câștigat — atunci noi Românii fiind toți la un loc, la sânul unei singure mame, sub un singur steag și scut, trăind într'o lege și credință în Dumnezeu — *vom trăi mai bine.*

Așa am crezut noi.

Dar de unde?!... Amar ne-am înșelat cu toate așteptările noastre.

România cu toate că a câștigat și s'a făcut mare și bogată, de ar mai putea să trăiască încă un popor din belșug în ea; noi, Românii cu toate că ne-am unit și ne-am strâns la un loc, *astăzi trăim și o ducem mult mai greu și rău ca înainte de vreme.*

Dece știți. Din cauza jidanilor și a partidelor, care ne sug fără nici o milă și cruțare. Jupoindu-ne pielea de pe noi, ba chiar ne-ar lua și carnea de pe oase dacă ar ști ei că le-ar fi de un folos.... Dar vorba se lungește.

Cu vorba noi nu vom face nimica, ci numai cu fapta, muncind toți în unire pentru singurul nostru ideal: „România Românilor!", pe care l-a înfăptuit ideia sfântă și adevărată a marelui, scumpului și iubitului nostru conducător A. C. Cuza.

Români! Noi, așteptându-ne la mai bine, dăm din ce în ce tot în mai rău.

Și fiindcă nu putem suferi atâta necaz și nevoie, și nu vrem ca să ne vedem moartea cu ochii; *trebue să fim pregătiți de orice în tot momentul.*

Străjerii noștrii stau gata.

Deaceia pregătiți-vă și oțeliți-vă în suflete și inimi, căci timpul se apropie, iar conștiința și dragostea de neam și țară ne cheamă la datorie!

Cireș, Bucovina.

Vasilie Botezat.

„Astra" despărțământul central județean al Timișorii își va ține adunarea generală Dumineca, la 22 Iunie c. ora 3 1/2 p. m. în comuna Urseni.

Toții membrii „Astrei" aparținători despărțământului Timișorii sunt invitați a lua parte la această adunare generală.

Cei doritori a asista la această întrunire sunt rugați a se anunța până Vineri seara (20 Iunie c.) la președintele despărțământului Dr. Patrichie Tiucra, str. Mircea Vodă Nr. 6 în Iosefin.

Expoziția Școalelor din Timișoara.

In sălile Școalei Superioare de Comerț din Timișoara, s'a deschis Duminica trecută, 15 Iunie, expoziția Școalelor Secundare și Normale de fete și băeți din localitate, în prezența d-lor inspectori școlari Evuțian, Burai și Călugăru.

Școala de Menaj expune la parter în trei săli, care face fală expoziției.

Lucrările decorative, lucrările de croitorie, spălătorie și călcat, ocupă o sală întreagă, care reprezintă modernismul de azi, cu mult gust aranjată.

In al doua sală sunt expuse țesături și broderii naționale de o adevărată frumusețe. Aici nu lipsește nici gustul artistic. Intr'un colț de sală, un războì de țesut, un rodan de pepănat, o melință de melințat și cusături de mână o furcă cu caer în ea, îți face impresia că te afli la o șezătoare la țară. Intr'alt colț e aranjat un iatac din veacul trecut, lipsește doar „jupânița".

In a treia sală sunt expuse lucrări de bucătărie, dela aperitiv până la cea mai dulce dulceață.

D-na Stoianovici, directoarea școlii, cât și d-nele și d-șoarele profesoare, merită toate laudele noastre.

Școala Superioară de Comerț, a expus la etajul prim în sala de conferințe, prezentându-se cu desemnuri și monstre din toate industriile țări.

Interesante au fost experiențele de laborator, făcute de elevii absolvenți ai acestui an școlar.

Liceul de fete Carmen Sylva, expune desemnuri și lucru manual, cât se poate de variate. Dintre desemnuri sunt interesante casele dela țară din diferite părți ale țării.

Școala Normală se prezintă cu desemnuri artistice, lucrul manual și sculptură în lemn și lut. Lucrul manual întrece totul.

Școala de Arte și Meserii, expune desemnuri liniare, lucrări și sculptură în lemn. Sala prea mică, restrânge farmecul acestei expoziții.

A mai expus *Liceul Diaconovici Loga*, gimnaziile: *Român, German, Maghiar de fete și băieți*, cari sau prezentat cu desemnuri și lucru manual.

Cu un cuvânt, expoziția școalelor din Timișoara, s'a prezentat foarte bine din toate punctele de vedere.

Sperăm, că'n anul viitor se va prezenta cu mult mai bine. Sperăm...

Volbură

Din viața satelor noastre.

Lalașinț. In prima zi de Rusalii, a avut loc în com. Lalașinți o frumoasă serbare religioasă-culturală, organizată din inițiativa Păr. Lăzărescu și studentului în teologie David Aron. Serbarea aceasta religioasă-culturală a fost organizată în cadrele „Societății Sf. Gheorghe" de curând înființată. Dupăce tot poporul a eșit cu Litia la Sf. Cruce, însoțit de fanfară după masă la orele 3 s'a început programul serbării, care a constat din cântece naționale recitări și piese de teatru. Se relevă cântecele executcte de corul nou înființat de stud. Aron David. Nu putem decât lăuda aceste frumoase inițiative, ale Păr. Lăzărescu și stud, David, cari înțeleg pe deplin datoria Ziua primă de Rusalii, a fost pentru comuna Lalașinți o adevărată sărbătoare. Poporul a fost deplin satisfăcut de conducătorii ei, cari îi împărtășesc de hrana sufletească.

Nivelul serbării a fost ridicat, mult prin fanfara din Chesinți, care a făcut o frumoasă impresiune.

Venitul curat a fost destinat pentru edificarea școalei. Serbarea a avut atât reușită materială cât mai mult morală

Merită toată lauda și aprecierea realizatorii înființării acestei societăți în comuna Lalașinți. Acești adevărați Apostoli ai satelor înțeleg pe deplin misiunea lor, în ridicarea poporului român.

Fală comunei Lalașinți cu astfel de conducători. Iar meritul realizării unui cor atât de bine organizat și rezultatul muncii intense depusă în această direcție, revine în mare parte activului student teolog Aron David.

Dorim ca serbări de natura celei dela Rusalii să fie cât mai dese pentru menținerea schinteii naționale culturale în popor.

Un fapt regretabil este însă neparticiparea celorlalți intelectuali la această serbare, cu un scop atât de nobil. Ar trebui măcar acum în ceasul al 12 lea să înțeleagă și acei Domni că în asemenea cazuri trebue să-și dea mână cu toții având în vedere propaganda culturală și luminarea poporului.

Dorim ca acest frumos început să devie o însușire a vrednicilor conducători al poporului din Lalașinți aflând un viu ecou în sufletele poporenilor.

Comuna Lalașinți exprimă și pe această cale recunoștință Păr. Lăzărescu și stud. teolog David, pentru frumoasele clipe provocate.

Exemplul celor din fruntea Lalașințenilor este demn de urmat.

Horia Vărădeanu

*

Satchinez. Zilele trecute s-a petrecut un accident de vânătoare care ar fi putut avea urmări foarte regretabile. Vânătorii să învețe ceva din această pățanie. Iată ce s-a întâmplat:

Teritorul de vânat Ilie Miculescu, un vechi vânător, a împușcat un pescar roșu. Paserea a căzut în apă cu aripa frântă. Miculescu a întrat în apă să-și scoată prada. In momentul când a pus mâna pe ea paserea l'a lovit cu ciocul ei lung, drept în ochi, rănindu-l serios și periclitându-i să-și piardă vederea.

De aceea se recomandă serios tuturor vânătorilor să nu se apropie de vânat rănit, decât cu cea mai mare atențiune pentrucă multe nenorociri s-au întâmplat din graba vânătorilor. Un țăran braconier a împușcat odată o capră, căreia i-a frânt un picior din napoi. Căprioara a încercat su fugă în trei picioare. Braconierul după ea o prinde și o trântește la pământ aruncându-se peste dânsa cu cuțitul să-i taie gâtul. In momentul când i-a înjunghiat-o, capra l-a izbit cu osul frânt în burtă. Osul fracturat, ca o baionetă a pătruns în burta braconierului, rupându-i mațele. Mâinezi ambii au fost aflați morți, lângă olaltă.

*

Un document istoric din anul 1772.

In atenţia tuturor românilor adevăraţi.

Câţi jidani au locuit în Timişoara, la 22 Iulie 1772.

Un bun prietin îmi trimite un dosar de acte oficiale, originale din anul 1772, în care se cuprind toate dispoziţiunile curţii imperiale din Viena, despre jidanii din Timişoara.

Faţă de numărul enorm de jidani, ce locuesc astăzi în capitala Banatului, conspectul administraţiei împărăteşti, din Timişoara din acele vremuri, arată, că aici au locuit numai 38 familii jidoveşti, cu 128 membrii de familie, — înainte cu 158 ani. Acest conspect a fost întocmit în baza ordinului imperial din 4 Iulie 1772.

Fiind de mare însemnătate pentru aceia cari studiază situaţia populaţiei în România, cât şi pentru aceia, cari sunt capabili să vadă, ce progres fantastic au realizat jidanii în 158 ani, faţă de români, a căror număr nu s'a prea schimbat mult de atunci până astăzi.

Interesant este, că o mare parte dintre jidani cuprinşi în conspectul de mai jos, sunt de origine din Moldova, ba chiar din Bucureşti. Mai departe, interesant este a se vedea, că dela Alba-Iulia încă au venit mulţi jidani la Timişoara. Se vede, că la Alba-Iulia şi jidanii au avut un centru de colonizare cuşer, de unde fii lui Iuda au fost trimişi în toate părţile, să „fericească pe români". Cei veniţi dela Bucureşti, trăesc din avere proprie, fără a munci. Se vede, că bine s-au săturat jidanii, chiar şi atunci, în capitala românilor.

Conspectul dă toate lămuririle necesare:

No. crt.	Numele jidanului	Etatea	Unde născut	Numele jidoavcei	Unde născută	Etatea	câţi copii	Profesiunea	De câţi ani locuesc aici	Total persoane
1	Iacob Zwirn	60	Belgrad	Safira Zwirn	Belgrad	50	1	comerţ ambulant	35	3
2	David Zwirn	24	aici	Lea Zwirn	Semlin	16	1	„	24	3
3	Israel Zwirn	20	„	Rahel Zwirn	Alba-Iulia	15		„	20	2
4	Solomon Baruch	24	Alba Iulia	Buna născ. Zwirn	Alba-Iulia	22		„	11	2
5	Folf Isaac	23	Moravia Nicolsburg		aici			servitor de casă	$2\frac{1}{4}$	1
6	Iosim Pkinas	18	Alba-Iulia					servitor la cai	$1\frac{1}{2}$	1
7				Văduva Rachel Abraham	Nicolsburg, Moravia	50		servitoare în bucătărie	1	1
8				Văd. Rösel Zacharias	idem	40	2	are o prăvălie	24	3
9	Isac Zaharias	26	Nicolsburg Moravia	Rachel Zacharias	Buda veche, Ungaria	25		trăesc la muma-sa	24	2
10	Salamon Abraham	24	Peterwardein					servitor de prăvălie	$\frac{1}{4}$	1
11	Isac Iosif	20	Caroly Ungaria					măestru de şcoală	$\frac{1}{4}$	1
12	Natan Söwel	16	Holits Moravia					servitor în casă	$\frac{1}{4}$	1
13				Sora Moisin	Nicolsburg, Moravia	35		bucătătească	$\frac{1}{6}$	1
14	Tolf Lerar Lededi Benianu	38	Alba-Iulia	Rena Lededi	aici	26	2	bucătărească	24	4
15	Iacobi Noises	14	Caroly Ungaria					servitor în casă	$\frac{1}{3}$	1
16	Reniamin Mocsol	30	Alba-Iulia	Pluneld Mecsol	Viena	30	2	agent de cereale	20	4
17	Bernard Iosif	30	Brod Polonia	Möwel Ioseph	Arad	20		aşa zis „şahter"	3	2
18	Abraham Ferencz	15	Slovacia			—	—	servitor în casă	$\frac{1}{3}$	1
19	Lövel Aron	35	Nicolsburg Moravia	Ede Aron	Nicolsburg Moravia	28	1	servitor la lăptărie	26	3
20	Iacob Manşer	46	a i c i	Barbi Manser	din Ungaria	29	6	frige ţuică Rosoli	46	8
21	— — —	—	— — —	Văd. Iuda Marcus	Bucureşti	50	—	trăeşte din bani gata	$\frac{2}{3}$	1
22	Iacob Scherber	36	Bucureşti	Lia Scherber	Bucureşti	20	2	idem	$\frac{2}{3}$	4
23	— — —	—	— — —	Slava neamul lui Iuda Marcuş	Bucureşti	17	—	idem	$\frac{2}{3}$	1
24	— — —	—	— — —	Iudith Hemschlin	Bucureşti	13	—	serveşte în bucătărie	$\frac{2}{3}$	1
25	Iacob Schlesinger	40	Silezia	Milta Schesinger	Nicolsburg Moravia	30	2	croitor	5	4
26	Soholam Iacob	30	Molev Polonia	Golda Iacob	Molev Polonia	29	1	croitor turcesc	$\frac{1}{6}$	3
27	Israel Iacob	70	Hottin	Asna Iacob	Hottin Basarabia	50	5	giuvergiu	$\frac{1}{6}$	7
28	Hemphil Iudovici	27	Madro Ungaria	Stana Iudovici	Pascani Valahia	18	1	haham	$\frac{3}{4}$	3
29	Isaac Alfanterie	27	Vidin Bulgaria	Miria Alfanteria	Semlin Syrmia	20	1	comerţ ambulant	9	3
30	Isaac Löwel	50	Hottin Valahia	Semacha Lówel	Hottin Valahia	40	1	idem	1	3
31	— — —	—	— — —	Văd. Lia sora lui Löwel	Hottin Valahia	30	4	idem	1	5
32	Iacob Salamon	35	Adrianopol Turcia	Anna Salamon	Vidin Bulgaria	25	5	idem	$4\frac{1}{5}$	7
33	Haim Isaac	50	Belgrad	Fradl Isaac	Arad	25	1	frige ţuică	$9\frac{1}{5}$	4
34	Samuel Hora	25	i d e m	Sara Hora	Belgrad	22	—	administr. de lăptărie	12	2
35	Abraham Boruch	30	Vidin	Perl Boruch	Alba-Iulia	20	—	din banii proprii	$\frac{3}{4}$	3
36	Isaac Beer	32	Focşani	Este Boruch	Focşani	25	3	din averea proprie	$\frac{1}{4}$	5
37	Salamon Israel	36	Hottin	Rosa Israel	Hottin	20	1	„	$\frac{1}{2}$	3
38	Isaac Aixek	35	Focşani	Sara Aixek	Focşani	26	3	măestru de şcoală	$\frac{1}{6}$	5
39	Samuel Alfanterie	80	Vidin	Luna Alfanterie	Vidin	50	2	frige ţuică	9	4
40	Salamon Alfanterie	35	i d e m	Iudit Alfanterie	aici	25	1	la tatăl său	9	3
41	Iacob Tobiaş	36	Alba Iulia	Malka Tobiaş	Ungaria	27	5	agent comercial	5	7
42	— — —	—		Văd. Sara Tobiaş	Turcia	70	—	trăeşte la feciorul ei	5	1
43	Iacob Manşer	35	aici	Sata Manser	Orenburg	28	2	trăeşte la fratele său Iacob Maurev	5	4
									Total	128

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Timişoara, 22 Iulie 1772.

Consignaţiunea jidanilor spanioli şi germani, cari *doresc să rămâie aici.*

Familii spaniole: Iacob Amico, Menaichem Solomon, Moises Corenel, Iuda Boruch, Nistin Devet, David Iosef, Iacob Moyses, Iacob Ruben, Esra Iacob, Nistin Şamuel, Abraham Gerson, Lazaro Beschanze, Mordochei Mazera, Boruch Isaac, Moyses Gerson, Iuda Choen.

Familii germane: David Eisenstätter, Zaharias Salomon, Isac Polak, Marius Chon, Moyses Iacob.

Plus câte un cantor şi un haham pentru spanioli şi germani, laolaltă

Consignaţiunea familiilor jidoveşti, cari doresc să emigreze din Timişoara.

Familii spaniole: Ioseph Iuda, Chain Isac, Marca de Ferma, Canael Ioseph, Ioseph Sasson, Moyses Saloni, Abraham Levi Daniel Mahsavia, Samuel Ledidi, Ruben, Herzolle total 11 Familii.

Familii germane: Berstell Aaron, Benedikt Teutsch, Abraham Polak, Văd. Joyla Bachrachin, Marcus Singer, Samson Chon, Wolf Windler, Löwell Moyses, Iudas Loderer văduvă, Ioachim Wolf, Ioachim Benedikt.

s. s. I. B. Richter.

A. Ţieranu.

Din viaţa satelor noastre.

Baia. — Mai mulţi locuitori contrari, au făcut reclamaţie la Prefectura judeţului Arad, contra actualului preşedinte al com. int. Iovanescu Gheorghe, acuzându-l de mai multe iregularităţi, iniţiatorii acestor reclamaţii sunt: Bugiu Alexandru fost primar şi unul Suciu Petru care este capelanul lucrurilor. Mai amintim şi aceea că acuzele aduse preşedintelui Iovanescu, au mai fost făcute şi mai înainte şi cari după cercetările făcute au fost aflate ca nebazate şi prin urmare actele s'au aşezat la archivă, dar aceştia acum din nou au făcut pentru a se lua în cercetare cazul, fiindcă acum sunt iar în preajma alegerilor comunale ord. prin Ord. Prefecturei jud. Arad cu No. 12213 din 8 Maiu a. c. pe ziua de 22 Iunie.

Eu aşi fi de credinţa, că cu ocaziunea depunerii listelor de candidare pentru aceste alegeri, să nu se mai candideze aceşti rivali, fiindcă dacă reuşeşte unul nu-i dă pace celălalt şi viceversa. Băienţii cu judecată, trebuie să-i lase pe aceşti doi la o parte pentru a-şi alege un alt om cu încredere spre binele şi folosul lor.

Să vedem.

*

Firiteaz. In ziua de 5 Iunie c., la ora 8 dimineaţa a încetat din viaţă, în mod subit, învăţătorul nostru Ioan Cizmaş, în vrâsta de 63 ani. Reposatul, timp de 42 de ani a stat neclintit în slujba neamului românesc şi 37 ani a fost cantorul sf. Biserici.

Ioan Cizmaş a fost un bun român, care din aceasta cauză, mult a suferit sub fosta stăpânire maghiară. A fost internat de sârbi, în Timişoara, Pânciova şi Belgrad, de unde cu greu a scăpat.

Inmormântarea a avut loc în ziua de 7 Iunie, când întregul sat şi o mulţime de intelectuali din jur i-au petrecut la locul odihnei vecinice.

Serviciul religios a fost oficiat de dl. Protopop Seculin, din Vinga, însoţit de preoţii Nicolae Vulpe din Jadani, Mihailovici din Murani, D. Luţai din Fişcut Schiopu din Colonia Firiteaz, Gh. Todan din Fibiş şi Miron Putin din localitate. Dintre învăţători au luat parte dnii Trailescu din Fibiş, David din Murani, Murgu şi Subu din Vinga, Andron, din Fişcuţ, Gh. Putin şi Budea, din Sânnicolaul mare şi dnii învăţători din Seceani a căror nume ne scapă şi alţii. Reposatul a fost parentat de dnii: protopop Seculin, preot Todan, înv. Andron şi elevul Tulescu.

Cuvintele tuturora au stors lacrimi din ochii celor prezenţi, în special au înduioşat cuvintele micuţului elev.

Rămăşiţele pământeşti ale defunctului au fost transportate la Lipova.

Nicolae Tulescu.

Sculea. Tineretul L. A. N. C. din aceasta comună reportează, că a pus baza unei biblioteci naţionaliste, comandând cărţi de 720 lei. O parte din cărţile comandate le-a sosit.

Zilele trecute s-au înscris patru membrii noui, în aceasta organizaţie.

Şi „bătrânii" sunt pe calea de a înfiinţa un comitet L. A. N. C., compus din fruntaşii satului.

*

Comloşul mare. In ziua de 9 Iunie c. D-na Ana Ivan Sebeşan înv. dirig. cu ocasiunea împlinirei a 25 ani de activitate şcolară cu concursul tânărului învăţător Albin Ioan au aranjat o prea frumoasă serbare şcolară care a avut un rezultat frumos atât material cât şi moral. Mult au plăcut cele 15 cântări nou instruate de înv. Albin Ioan.

Serbarea a durat 2 ore şi jumătate. Mult a plăcut publicului monologul „Negustorul Potcaş" redactat special pentru această serbare şi comună.

Donatori: 500 Lei. Com. şcol. rural din loc din bug. şcol. pe anul 1930 100 Lei Dr. Gh. Aczel medic, farn. Dr. Şt. Ciorolanu protopop Bela Firnesz, Iacob Ivan, Fani Ioan Ciorba-Pâncotan şi Fani Ioan Frătici-Mariţa 80 Lei Cost. Ristici, 60 Lei Protopop Bodocan, Fan. Gh. Savulescu, 50 Lei Maria Ţihoi, 40 Lei Petru Ştulmuler, Ghinda Ciolac, Poliţia de front, Nic. Almăjan, 20 Lei, Maria Apostol, Simion Cumpănaş, Gh. Laica, M. Sohrch, I. Ristici, M. Laica, I. Bratu, V. Păcurariu, S. Ardelean, V. Bugariu, V. Ţihoi N. Dogariu, I. Ciolac, St. Savulescu, Gh. Ţihoi, I. Ilin, F. Tomici, A. Rodeanu, G. Sebeşan preot, Vana Comloş, V. Beşu înv. M. Onciu înv. C. Ţihoi, P. Cler, F. Kuhl, Gavril Cotta înv. N. Piscopescu, vameş. Bucur Bălan, I. Boran, Gh. Ureche, Gh. Imed, Teodor Apostol 15 Lei C. Ciolac 10 Lei I. Barbulescu preot. iar restul au donat dela 1 Leu până la 10 Lei.

Suma încasată cu ocasiunea serbării a fost 2795 Lei, din care 2500 Lei s'a donat pentru „Sanatorul Invăţătorilor Bănăţeni", iar restul împreună cu alte donaţiuni ce vor urma se vor dona fondului pentru zidirea Sf. Biserici ort. rom. din loc.

„Corespondent"

GH. CRISTEA
a deschis o
CROITORIE MODERNĂ
în Cetate, str. Lonovici, vis-à-vis de Prefectură, lângă Banca Agrară. Cere sprijinul tuturor românilor.

CINEMA
CETATE: 15 — 16 Iunie
APOLLO: — 17 — 18 Iunie
DOINA: 19 — 20 Iunie
MEHALA: 22 Iunie

„E R O I N A"
După romanul lui RUPERT HUGHES

Aportul feminin în marele războiu, cu aventurile, dragostile, veseliile şi tristeţile ei. Dragoste şi romantism între mii şi mii de pericole. Primul film închinat energiei iubirei, sacrificiului şi devotamentului feminin.

In rolurile principale:
ELEANOR BOARDMAN — JOHN HOLLAND — MARGARET SEDDON.
Monopol: Regalfilm—Bucureşti.

BIBLIOGRAFIE.

Lazar-Popovici: Taina vieţii lungi. Bucătăria fără foc. Regimul crud. Tipografia Diecezană Arad 1930.

Preţul Lei 80 — plus Lei 12.— pentru francatură.

Intâiul sol al marei reforme omeneşti, pe care o propovăduește apusul cu isbânzi uriaşe.

Ştiinţa modernă elimină complect cărnurile, narcoticele, alcoolul şi chiar aromatele din alimentaţia omului. Astăzi nu mai este pentru nimeni un secret că bolile toate, fără excepţie, sunt efectul unei hrăni nesănătoase, efectul dureros al nerespectării legilor naturii. Pentru cei cari cunosc legea alimentaţiei, legea ritmului şi legea respiraţiei, viaţa e sănătate, plină de bucuria muncii creiatoare.

Foarte interesantă şi instructivă, cartea e scrisă într'un stil vioiu şi atrăgător, dând reguli de viaţă şi *peste 200 reţete* deopotrivă utile *celor dornici de a posti,* celor chinuiţi de boli, ca şi celor cari înţeleg să prevină boliile.

Se poate comandă dela Librăria diecezană din Arad.

Comitetul şcolar rural Tolvadia: No, 64—1930.

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de *13 Iulie oara 11* se va ţine licitaţie publică în localul şcoalei primare rurale de Stat pentru darea în întreprindere a face mobilier pentru o sală de învăţământ.

Devizul şi condiţiile aceste lucrări se pot vedea la Direcţiunea Şcoalei di Tolvadia între oarele 11—12 a. m.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu legea contabilităţii publice cu oferte închise şi sigilate, cari se vor înainta decătre amatori la Direcţiunea Şcoalei până la oara 9 a. m, în ziua licitaţiunei.

Amatorii vor depune odată cu oferta şi o garanţă de 10₀/⁰ în numerar.

Tolvadi, la 13 Iulie 1930.

Preşedinte: *Viţan Trifu.* Secretar: *Dehelean.*

PUBLICAŢIUNE.

Din încredinţarea unui client al meu aduc la cunoştinţă publică, că în sarcina debitorilor tardivi în ziua de 5 Iulie 1930 ora 16 se vor vinde cu asistenţa unui notar public în biroul meu avocaţial din Timişoara I. Piaţa Sft. Gheorghe No. 1. etaj. I. 700 (:şapte sute:) bucăţi acţuni ale Societăţii Anonime „Filt" fabrica de încălţăminte de lux Timişoara în conformitate cu dispoziţiunile cuprinse în art. 306. din Cod. Trans. acelui, care va face oferta mai favorabilă.

Preţul de cumpărare va fi vărsat imediat în numerar.

Cumpărătorul este obligat să plătească şi taxa proporţională către Stat.

Timişoara, la 17 Iunie 1930.

Dr. Nestor Poramb.
avocat.

Sprijiniţi pe meseriaşii românii!!

Petru Zorlentanu
măestru cojocar
TIMIŞOARA
Mehala, str. Horia Nr. 91

Confecţionează căciuli de toate felurile bunzi pt. femei, cojoace şi execută toate lucrările ce cad în tagma aceasta cum sunt: *argăsitul de piei şi blănuri* etc.
Cumpără: tot felul de piei şi blănuri brute
Vinde: blănuri de miel basarabean argasite

Cetiţi şi răspândiţi „Svastica Banatului"

Nici-un ac dela jidani.

CINEMA
CETATE: 5—6—7—8 Iunie
APOLO: 9—10—11 Iunie

„Nopţi princiare"

Un film interesant din viaţa emigranditilor ruşi, cari trăesc în Paris. O montare fastuoasă! Filmul este foarte bine syncronizat, sub conducerea D-lui Director al Cinematografelor comunale, colonel în retragere AMOS POP. Cu concursul: *EMIL GRĂDINARIU,* cosilier cultural, autorul „Marşul casacilor, SABIN DRAGOIU, componistul cântecelor ruseşti, dirigintele corului bărb. Banatul. *D-na SUVEGES,* artistă de canto, Dirigintele orchestrei Dl DORO GORIANT. Filmul va rula numai în Cinematograful Cetate şi Apollo, seara la reprezentaţia de 9 ore — cu cor bărbătesc — preţuri majorate.

In rorurile principale;
JAOUE CATELAIN — GINA MANES

NOU! NOU!
A apărut la tip. Diecezană o carte de mult dorită:
„In slujba misionarismului ortodox"
de Grigorie Gh. Comşa, Episcopul Aradului.
Care ar fi de dorit să nu lipsească din nici o casă creştinească.
310 pagini. Preţul 100 Lei.

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

BCU Cluj / Central University Library Cluj